

Tisztelt Elnök Urak!

Tisztelt Alelnök Urak!

Tisztelt Rektor Urak!

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!¹

Üdvözlöm önöket Magyarországon, a Magyar Nemzeti Bank által szervezett első Budapest Financial Summit konferencián. Örömmre szolgál, hogy a külföldi jegybankoktól, pénzintézetektől, nemzetközi szervezetektől és az akadémiai szférából ilyen nagy számú résztvevőt láthatunk ma vendégül. Megtisztelő, hogy elfogadták a meghívást új konferenciánk első rendezvényére, valamint, hogy tudásukkal és tapasztalatukkal hozzájárulnak annak sikeréhez.

Hölgyeim és Uraim!

Az önök jelenléte a párbeszéd és az együttműködés fontosságát is kifejezi egy olyan időszakban, amikor a globális gazdaságot rendkívül erőteljes átalakulás jellemzi. A világ gazdaságát a jelenleg benne zajló folyamatok egyre töredezettebbé teszik, ezáltal pedig a komplexitása is egyre fokozódik. Ilyen időszakokban a helyes döntések értéke a globális gazdaság minden szegmensében felbecsülhetetlen.

A jegybankoknak elsődleges mandátumuk teljesítésén túl fontos szerepük van a gazdaság stabilitásának és ellenállóképességének támogatásában is. A helyi, nemzeti sajátosságok ellenére ezek olyan közös célok, amelyek elérésében együtt jóval hatékonyabbak lehetünk, mint egyénileg. A globális kihívások megértése széles, nemzetközi kitekintést kíván.

¹ Jelen vannak többek között: **Ismaili Ahmet**, elnök, Central Bank of the Republic of Kosovo; **Karahan Fatih**, elnök, Central Bank of the Republic of Türkiye; **Sipos-Tompa Levente**, **Palotai Dániel**, **Kurali Zoltán**, **Banai Péter Benő**, alelnökök, Magyar Nemzeti Bank; **Charaf Hassan**, rektor, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem; **Kovács Levente**, rektor, Óbudai Egyetem.

Elszigetelt módon mérettől és befolyástól függetlenül egyetlen jegybank sem értheti meg teljes egészében ezeket a folyamatokat. Ezért olyan fontos a nemzetközi együttműködés.

Először is, foglaljuk össze röviden a jelenleg zajló átalakulás hajtóerőit. Azoknak a kihívásoknak a láncolatát, amelyek a jegybankok működésének külső környezetét ma globálisan meghatározzák.

Ha a mai átalakulások gyökérokát keressük, akkor azok végső háttérében egyre gyorsuló technológiai fejlődést és innovációt láthatunk. Míg a legfontosabb közülük talán a mesterséges intelligencia térnyerése, az átalakuláshoz hasonlóképpen hozzájárulnak a megújuló energia, a digitalizáció, az adatminőség és az adatfeldolgozási lehetőségek jelentős javulása. Mindenekelőtt szögezzük le, hogy ezek alapvetően jó hírek, mégha az ilyen újítások hajlamosak is fennakadásokat és alkalmazkodási kihívásokat okozni.

Amellett, hogy a technológiai fejlődés új lehetőségeket nyújt a gazdaság számára, , hogy a technológiai széttagoltság és a versenyképesség területén új kockázatokat is generál. Mindez geopolitikai feszültségeket és gazdasági átrendeződéseket gerjeszt, megváltoztatja a kereskedelmi és beruházási mintázatokat. E folyamatoktól nem feltétlen függetlenek a napjainkban tapasztalható háborúk és konfliktusok. Napi szinten érzékeljük, hogy a folyamatban lévő konfliktusokhoz milyen szorosan kapcsolódik az energiakrízis, továbbá a klímaváltozásról és a fenntarthatósági kihívásokról sem feledkezhetünk meg. Az ezek következményeképpen egyre gyakrabban fellépő gazdasági sokkhatások hozzájárulnak napjaink hirtelen megjelenő, előre nehezen jósolható pénzügyi ingadozásaihoz. A központi bankok ma olyan környezetben működnek, ahol a bizonytalanság már nem átmeneti, hanem állandó jellemvonás.

Az ismétlődő alapanyagsokkok és állandó geopolitikai bizonytalanság mai világában az árnyomás gyorsan visszatérhet, majd egyenetlenül terülhet szét a gazdaságokon.

Csak példaként, a közelmúlt tapasztalata szerint az infláció mérséklődése nem feltétlenül jelenti az előrejelezhetőségének a javulását.

Az infláción kívül a felsorolt kihívások elkerülhetetlenül hatást gyakorolnak a pénzügyi stabilitásra, a tőkeallokációra, a munkanélküliségre, a termelékenységre és a gazdaság ellenállóképességére.

Ahogy az itt jelenlévők pontosan tudják, a történelem számos korábbi átalakulási időszakot is ismer. Ezeket ugyanúgy bizonytalanság övezte, amíg ki nem alakult egy új egyensúly, amelyben a gazdaságok alkalmazkodtak az új viszonyokhoz. Érdemes megjegyezni, az átmenet mindig megkövetelte, hogy a döntéshozók kilépjenek az addigi keretből. Nincs okunk feltételezni, hogy a jelenlegi korszak ne lenne egy ugyanilyen átmeneti időszak. Azonban a változásnak mindenkor ára van, és nem mindegy, hogy ez az ár mekkora. E fizetendő ár minimalizálása közös érdekünk.

Aligha kétséges, hogy e cél elérésének kulcsfontosságú feltétele az együttműködések megerősítése, a helyi gazdaságoktól a globális szintig, valamint az elméletek gyakorlati gazdasági hasznát eredményező cselekvésre történő lefordítása. Az együttműködés szinergiákat felszabadítva új lendületet adhat a fent említett technológiai-gazdasági folyamatok pénzügyi hatásainak elemzése, valamint azok jövőbeli pályájának előrejelzése terén.

Ezenfelül az együttműködések elősegíthetik a mérési módszereink és cselekvési eszközeink továbbfejlesztését is. Engedjék meg, hogy két egyszerű hazai példát említsek arra, amikor az együttműködés kézzelfogható hasznát generál.

- A Magyar Nemzeti Banknál a konjunktúraméréseket újabban már a Magyar Kereskedelmi és Iparkamarával együttműködésben készítjük.

Az együttműködés által a reálgazdaság nagyobb részét tudjuk elérni, illetve olyan együttműködő partnertől kapunk hasznos insightokat, aki közvetlen, napi kapcsolatban áll a vállalati szektorral.

- A másik példa az egyre szaporodó online vásárlási csalások visszaszorításának problémáját érinti.

Problémák esetében gyakran hasznos, ha megkeressük a bennük rejlő lehetőségeket. Az új technológiákat nemcsak a csalók használhatják, hanem a csalás elleni küzdelemnek is hatékony eszközei lehetnek.

Ennek fényében bevezettünk egy mesterséges intelligencián alapuló központi visszaélésszűrő rendszert, amely a kereskedelmi bankok adatait dolgozza fel. Ez a rendszer eddig már közel 390 millió tranzakciót vizsgált meg és több mint 7000 csalási kísérlet azonosításában segítette a bankokat.

E két gyakorlati szemléltető példa után térjünk most vissza a mai nap szélesebb témaköréhez, az együttműködés nemzetközi szintjéhez. A mai konferencia címe: “Central Banking in a Fragmented World”. Amint említettem, az átmenet a jegybankok feladatainak ellátására is hatással van. Adódik tehát a kérdés, hogy mit kell ezután másképp csinálni az alapmandátum legjobb teljesítéséhez, valamint a jelenlegi átmenet okozta terhelés minimalizálása érdekében.

A fő küldetésünk ezután is az árstabilitás fenntartása lesz, a pénzügyi stabilitás biztosítása továbbra is fontos feladat marad. Azonban e célok elérése egyre inkább megköveteli a széleskörű strukturális változások megértését, valamint azt is, hogy szakmai kertrendszereinket, analitikai eszközeinket és intézményi kapacitásainkat hozzájuk igazítsuk.

A konferenciát azzal a szándékkal indítottuk, hogy visszatérő platformot teremtsen, ahol a politikai döntéshozók, jegybankárok, kutatók és pénzügyi vezetők tartalmas és előremutató diskurzust folytathatnak a globális pénzügyi rendszer jövőjét formáló kihívásokról. Emellett azt is reméljük, hogy e diskurzus eredményeként a konferencián résztvevők között közös projektek, hasznos együttműködések indulhatnak el.

A célunk annak biztosítása, hogy az itt létesített kapcsolatok és együttműködések a konferencián túl is folytatódjanak.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A Budapest Financial Summit konferencia elindítása a következő szintet képviseli a Magyar Nemzeti Bank nemzetközi stratégiájában és azt a hosszútávú ambíciókat testesíti meg, hogy hídként szolgáljunk Kelet és Nyugat között.

Az új állandó fórumon a különféle régiók központi bankjait, szakpolitikussait és szakértőit igyekszünk a tartalmas eszmecsere és közös tanulás reményében egybegyűjteni. Hiszünk abban, hogy az együttműködések jelentősen hozzájárulhatnak a mai technológiai fejlődés hasznos oldalának megerősítéséhez. A mesterséges intelligencia korábban nem látott lehetőségeket és kihívásokat egyaránt felvonultat. A cél a lehetőségekben rejlő haszon maximalizálása, miközben minimalizáljuk a kihívásokhoz kapcsolódó kockázatokat. A Magyar Nemzeti Bank éllovas szerepet kíván betölteni e törekvések támogatásában.

A kezdeményezés időzítése különösen fontos. Egy olyan pillanatban, amikor a világ gazdaság különféle dimenzióiban erősödik a töredezettség, hiszünk abban, hogy egyre nagyobb az igény az olyan platformok iránt, amelyek a különválás helyett az eszmecserét bátorítják, az elszigetelődés helyett az együttműködést, illetve erősítik a régiókon és perspektívákon átívelő dialógust. A célunk egy olyan konferencia elindítása, ahova nemcsak a szakmai diskurzusért, hanem az új együttműködések elindításának lehetősége miatt is érdemes eljönni.

Ezt a filozófiát az esemény szerkezete is tükrözi. A következő két nap során itt megjelenő szakértelem sokfélesége azon meggyőződésünket tükrözi, hogy a leghatékonyabb megoldások akkor születhetnek meg, amikor az egymástól különböző tapasztalati ismereteket és szakpolitikai megközelítéseket sikerül egyazon asztal köré összehozni.

Jelenleg a mély strukturális változások korát éljük. A geopolitikai rivalizálás, a technológiai átalakulás, valamint az ismétlődő gazdasági sokkok átformálják a globális integráció alapjait.

Ennek eredménye a globalizáció egyszerű visszafordulása helyett egy olyan egyre fragmentáltabb rendszer is lehet, amelyben a pénzügyi hálózatok szorosabban szerveződnek régiók és geopolitikai irányvonalak mentén. A központi bankoknak ezért újra kell gondolniuk, hogy hogyan alkalmazkodjanak, miközben továbbra is biztosítaniuk kell az ár- és monetáris stabilitást, a likviditást és a bizalmat.

E háttér előtt a mai napon két panel a változó globális pénzügyi rendszer két egymáshoz szorosan kapcsolódó dimenzióját dolgozza fel.

Az első a hagyományos tartalékeszközök határait, valamint az innováció mozgásterét vizsgálja: a globális pénzügyi rendszer lehetséges evolúcióját, a potenciális dedollarizációt, a mérlegek valutaösszetételének változásait, valamint az aranyhoz és más nemesfémekhez kapcsolódó lehetőségeket és korlátokat.

A második a tartalékok összetételéről áttár magára a tőkemozgásra. Azt mérlegeli, hogy a globális tőkeáramlás regionálisabbá és geopolitikailag érzékenyebbé válik-e, és mit jelent ez az árfolyamokra, a finanszírozási költségekre és a pénzügyi stabilitásra nézve, valamint, hogy a létező pénzügyi és makroprudenciális keretek továbbra is megfelelőek lesznek-e egy kevésbé előrelátható pénzügyi környezetben.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Az előttünk álló kihívások globális természetűek. Míg a gazdaságainkban jelentkező helyi kihívások különbözhetnek, a stabilitás, ellenállóképesség és hatékonyan működő intézmények iránti szükség továbbra is egyetemes. Őszintén remélem, hogy az elkövetkező napok eszmecseréi nemcsak a mai kihívások jobb megértéséhez fognak hozzájárulni, hanem a jövőbeli együttműködések erősebb alapjainak megalkotásához is.

Végezetül szeretném őszinte elismerésemet kifejezni a kollégák felé, akik áldozatos munkájukkal lehetővé tették ezt az emlékezetes eseményt, valamint előadóink és a résztvevők felé, akik részvételükkel hozzájárulnak az első Budapest Financial Summit konferencia sikeréhez.

Az elkövetkezendő napokhoz produktív és inspiráló beszélgetéseket, a jövőhöz pedig prosperáló együttműködésekét kívánok önöknek. Érezzék jól magukat Budapesten, Magyarország csodálatos fővárosában.

Köszönöm a figyelmet.